

Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık

Kapsam karakteristikleri

Çalışmanın amacı: Ülkemizde il özel idaresi, belediye ve köy olmak üzere üç tür mahalli idare bulunmakta olup, 2016 yılı itibarıyla nüfusun % 6,26'sı köy sınırları içerisinde yaşamaktadır. Köylere hizmetin ulaştırılmasında en önemli rolü oynayan yol bilgileri için köy yolu ağına ait istatistiki verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Ülkemiz Karayolu Envanteri içerisinde yer alan köy yolu ağı istatistiklerinin amacı; kalkınma plan ve programlarına ışık tutacak istatistikleri üreterek kamu /özel kurum ve kuruluşlar ile diğer kullanıcı ve araştırmacıların veri ihtiyacını karşılamaktır.

Verinin tanımı: Ülkemizde var olan köy yolu ağı hakkında birinci derece, ikinci derece ve köy içi yolları ayrıntısında yol sathında kullanılan malzemeye göre köy yolu uzunluklarıyla ilgili istatistiklerin üretilmesi, ülkemizdeki köy yolları ağının yeterliliği veya köy yolu trafiğinin kolaylaştırılması amacıyla yeni yapılması planlanan yollar için alınacak tedbirlere ışık tutacak bilgilerin elde edilmesi ve bu doğrultuda yapılacak plan ve programların hazırlanmasında kullanılacak istatistiklerdir.

İstatistiki kavramlar ve tanımlar:

Köy yolu: Devlet ve il yolları ağı dışında kalan köyü, köye ve bağlılarına, il, ilçe ve bucak merkezleri ile devlet ve il yollarına bağlayan yollardır.

Köy Yolu Ağı: Köy yolu tanımına giren yollar ile köy içi yolların tamamına köy yolu ağı denir.

Birinci Derece Öncelikli Köy yolu: Köyün veya bağlısının il, ilçe ve bucak merkezleri ile devlet, il ve grup köy yoluna en uygun güzergahla ulaşımını sağlayan yola birinci derece öncelikli köy yolu denir. Bu tanıma göre aşağıdaki yollar "Birinci Derece Öncelikli Köy yolu" kapsamına girmektedir.

- Grup köy yolu,
- Münferit köy yolu olup;
  - Köy veya bağlısını; il, ilçe ve bucak merkezine bağlayan yol,
  - Köy veya bağlısını; grup köy yoluna, il ve devlet yoluna bağlayan yol,
  - Bağlısını, köy merkezine bağlayan yol,
- Köy içi yollar.

İkinci Derece Köy yolu: Köy veya bağlılarını Birinci Derece Öncelikli ana ulaşım yolu dışında, birden fazla bağlantı yolu ile bağlısına, köye, grup köy yoluna, devlet ve il yoluna bağlayan yola ikinci derece köy yolu denir. Bir başka ifade ile; Birinci Derece Öncelikli Köy yolu tanımı dışında kalan yollar İkinci Derece köy yolunu oluşturur. Bu tanıma göre aşağıdaki yollar İkinci Derece köy yolu kapsamına girmektedir.

- Grup köy yolu dışında kalan, köyü köye alternatif yol ile bağlayan yol,
- Farklı köylerin bağlılarını birbirine bağlayan yol,
- Bağlısını, köye (Birinci Derece Öncelikli yol dışında) birden fazla yol ile bağlayan yol,
- Köyün, farklı güzergahtaki bağlılarını birbirine bağlayan yol,

Köy İçi Yol: Köylerin giriş ve çıkışını sağlayan veya ulaşım yolunun uzantısı niteliğindeki yola köy içi yol denir.

Turizm Yolu: Devlet yol ağında bulunmayıp ilin ekonomik ve kültürel gelişimine katkı sağlayacak turistik öneme sahip alanlarda yer alan yollardır.

Mutasavver (Ham) Yol: Başlangıç ve bitim noktaları tanımlanmış, yol ağına alınarak kontrol kesim numarası verilmiş, ancak üzerinde hiçbir çalışma yapılmamış tarla halindeki tasarlanan yoldur.

Tesviye: Kontrol kesim numarası tanımına ve belirlenen yol standartlarına uygun olarak arazi şeridinin kazı ve dolgu işlerinin yapılmasına, diğer bir ifadeyle arazide yeni yol açılmasına denir.

Stabilize Kaplama: Tesviye ve sanat yapıları tamamlanan yolun, ulaşımına açılması için gereken, teknik şartlara uygun malzeme (kum-çakıl ve kil karışımı) serilerek sıkıştırılması işlemidir.

Asfalt Sathi Kaplama (1. Kat Asfalt): Yapımı tamamlanarak ulaşımına açılmış ve asfalt yapımına hazır hale getirilen yolun, astar emdirildikten sonra, asfalt üstü mıcır ile kaplanarak sıkıştırılmasıdır.

2. Kat Asfalt Kaplama: Daha önce yapılmış mevcut asfalt yol üzerine bir kat asfalt kaplanmasına denir.

En Uygun Yol Kriterleri: Her köy veya bağlısında aşağıdaki kriterlere göre en çok kullanılan yol birinci derece öncelikli yol olup, diğer yollar ikinci derece öncelikli olarak kabul edilmiştir. Birinci Derece Öncelikli köy yolları tespit edilirken idari yapı (bağlı köye, köyü ilçeye en uygun güzergahla bağlayan yol) dikkate alınmıştır. Birinci Derece Öncelikli köy yollarından, aşağıdaki kriterlerden en fazlasına sahip olan yol en uygun yol olarak kabul edilmiştir.

- Geometrik standardı yüksek olan,
- Maliyeti en az olan,
- En fazla köye veya nüfusa hizmet eden,
- Trafik yoğunluğu fazla olan,
- En kısa güzergaha sahip olan,
- Ekonomik, Sosyal ve kültürel faktörler (Sağlık ocağı, okul, köy kalkınma kooperatifleri, el sanatları, üretim tesisleri, küçük sanayi tesisleri v.b) bulunan,
- Topoğrafik yapısı uygun olan,
- En az sanat yapısı ve köprüye ihtiyaç duyulan,
- Güzergah üzerinde heyelan, sel baskını, bataklık, drenaj v.b sorunlar bulunmayan,
- Her türlü iklim şartlarında en fazla ulaşım imkanı sağlayan
- Hukuki sorunu olmayan yollar.

Sınıflamalar:

Köy yolu istatistiklerinin yayımlanmasında İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS)-2005 sınıflaması da kullanılmaktadır. İBBS sınıflamasına <https://biruni.tuik.gov.tr/DIESS/> adresinden erişilebilir.

Hedef kitle: Türkiye’de büyükşehir belediyesi bulunmayan 51 ilin köy yollarıdır (6360 sayılı Kanun sonrası). Ülkemizde devlet ve il yolları ağı dışında kalan köyü, köye ve bağlalarına, il, ilçe ve bucak merkezleri ile devlet ve il yollarına bağlayan yolların uzunlukları derlenmektedir.

Coğrafi kapsam: Türkiye

Coğrafi düzey: İstatistikler, Türkiye geneli ve/veya İBBS Düzey 3’e göre yayımlanmaktadır.

İstatistikler büyükşehir belediyesi bulunan iller haricinde İBBS 2005 Düzey 3’e göre yayımlanmaktadır.

Sektörel kapsam: İstatistiklerle kapsanan sektörel kapsam bulunmamaktadır.

Zaman kapsamı: Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü (KHGM) tarafından 1965-2005 yılları arasında köy yolu uzunluklarına ait istatistikler üretilmiştir. Mülga KHGM’nin kapadığı yıl veri üretimi yapılamadığından 2006 yılı envanter verisi olarak 2005 yılı bilgileri kullanılmıştır. Köy yolu uzunluklarına ait istatistikler 2007 yılından itibaren Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından üretilmektedir.

Diğer kapsam: Üretilen istatistiğin diğer kapsamı bulunmamaktadır.

Kapsamdaki sınırlılıklar: 6360 sayılı Kanun kapsamında Büyükşehir Belediyesi bulunan 30 ilde köylerin tüzel kişiliği kaldırılıp mahalleye dönüştürülmüştür. Büyükşehir Belediyesi bulunan 30 ilde köy yolları 30/03/2014 tarihinden itibaren kent içi yol olarak tanımlanmaktadır.

İstatistiki birim: Çalışmada yer alan temel istatistiki birim il özel idareleridir.

Temel dönem/yıl: Temel dönem bulunmamaktadır.

Referans dönemi: Referans dönemi bir önceki yıldır.

Ölçü birimi: Köy yolları istatistiklerinin ölçü birimi kilometredir.

Dönemsellik

Verinin toplama sıklığı: Veri idari kayıttan her yıl sonunda oluşturulur.

Verinin yayımlama sıklığı: İstatistikler yılda bir kere yayımlanmaktadır.

Zamanlılık

Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi

İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): -

Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): İlk ve nihai sonuçların yayımlandığı tarih aynı olup referans döneminin son tarihi arasındaki fark 60 gündür.

Kamuoyunun Bilgiye Erişimi

Yayımlama takviminin önceden duyurulması

Yayımlama takvimi kamuoyuna önceden duyurulmaktadır Genel Müdürlüğün web sayfasından Ulusal Veri Yayımlama Takvimi (UVYT)'ne bağlantı kurarak veri yayımlama takvimine ulaşılmaktadır.

Veri yayımlama takviminin internet adresi: <http://mig.gov.tr/resmi-istatistikler>

Veri dağıtım politikası: Veriler yıllık olarak Web tablolarıyla yayımlanmakta ayrıca bilgi talebi olarak da kullanıcılara sunulmaktadır. Kullanıcılar verilere MİGM internet sitesinin ana sayfasında yer alan "İstatistiki Bilgiler" altında "Resmi İstatistikler" bölümü içerisinde ulaşabilmektedir. Mikro veriye ulaşmak isteyen Mikro veriye erişebilmek için yerelbilgi@icisleri.gov.tr mail adresi üzerinden bilgi talebinde bulunulmalıdır. Talep edilen mikro veri Türkiye İstatistik Kurumu Mikro Veriye Erişim Ve Kullanımı Hakkında Yönerge kapsamında değerlendirilerek talep edene bilgi verilir.

Eş zamanlı yayımlama

Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı: Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılmaktadır.

Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Veriler önceden paylaşılmamaktadır.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik

İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: Verilerin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması aşamaları Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. İdari kayıt Köy Altyapısı Envanteri kapsamında toplanmaktadır.

Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: Köy Yolu istatistiklerinin temel kullanıcıları; Kalkınma Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Türkiye İstatistik Kurumu, akademik camia ve özel sektördür. Doğrudan uluslararası kullanıcısı yoktur. Ancak ilgili veriler, TÜİK tarafından Eurostat ve uluslararası diğer kullanıcılara, Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki yol uzunlukları bilgilerine dahil edilerek verilmektedir.

Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Veri gizliliği bulunmamaktadır.

İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: Resmi istatistik üretiminde bir mühendis ve bir veri hazırlama kontrol işletmeni olmak üzere toplam iki personel görev almaktadır. İstatistik üretimi için ayrılmış olan bir mali kaynak bulunmamaktadır.

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: Kullanıcıların memnuniyetini ve ihtiyacını belirlemeye/tespit etmeye yönelik <http://mig.gov.tr/resmi-istatistik-degerlendirme-anketi> adresinden anket çalışması yapılmaktadır.

Kalite politikası: Kaliteye ilişkin kurumsal bir politika mevcut değildir. Ancak KÖYDES Projesi kapsamında her yıl yayımlanan Yüksek Planlama Kurulu (YPK) Kararlarında köy yolları, uzunlukları, kalite ve standardının artırılmasına ilişkin yapılacaklar yer almaktadır. Bu bilgiler aynı zamanda yıllık olarak yayımlanan MİGM faaliyet raporunda da belirtilmektedir.

Kalitenin izlenmesi: Kalitenin artırılmasına yönelik olarak;

- YPK 2012/3-2013/2-2014-3 2015/1 ve 2016/11 sayılı Kararlarında Köy altyapısı envanter bilgilerinin sayısallaştırılarak güncellenmesi ve köy yolu envanteri çalışmaları kapsamında, köy yollarının; birinci derece, ikinci derece ve köy içi yollar ayrımında tasnif edilerek uzunluk ve standartlarının güncellenmesi ve buna ilişkin il genel meclisi kararının alınarak Bakanlığa gönderilmesi,
- Köy yolu istatistiklerinde 2013 yılından itibaren beton yol niteliğindeki yolların içerisinden parke yolların ayrımının yapılması çalışmaları yapılmıştır.

İstatistiklerin yansızlığı: İstatistikler idari kayıtlardan elde edilmekte olup, yansız olarak üretilmektedir.

Veri kaynakları: İstatistiğin temel veri kaynağı idari kayıt verisi olup, veriler il özel idareleri tarafından toplanmaktadır.

Yöntem: İdari kayıt olarak illerden gelen köy yolu verilerinin yol niteliklerine göre il ve Türkiye geneli toplamları yapılmaktadır.

Dağıtım şekilleri: İstatistiklerin dağıtım şekli istatistiksel tablo şeklindedir.

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekzip: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında ve bilimsel makalelerde hatalı kullanımına ilişkin düzenli bir takip yapılmamaktadır.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Verilerin toplanması sürecinde görev alan birimlerle herhangi bir sorun yaşanmadığından cevapsızlık durumu ile karşılaşmamaktadır.

Mevsimsel düzeltme: Verilere mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat: 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanununun 11 inci maddesinin d fıkrası göre istatistiki bilgilerin toplanması, değerlendirilmesi ve yayımlanması gerçekleştirilmektedir.

Yayımlanmadan önce veriye devletin içeriden erişimi

Veri yayımlanmadan önce kurum içinden veya başka bir kurum tarafından veriye erişim yoktur.

İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	Veri yayımlanırken yorumlama yapılmaktadır. Veri yorumlaması 2015 yılında itibaren http://mig.gov.tr/resmi-istatistikler adresindeki haber bülteni üzerinden yapılmaktadır.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildiri	Revizyon takvimi: Köy Yolu Envanteri bilgilerinde revizyon politikamız bulunmaktadır. http://mig.gov.tr/karayolu-envanteri-koy-yollari-istatistikleri-revizyon-politikasi İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Köy yolu verilerinde revizyon yoktur. Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Köy Yolları İstatistikleri verileri; mikro ve makro düzeyde kontroller ve önceki dönemlerle tutarlılık karşılaştırmaları yapıldıktan sonra, tespit edilen hatalar ve tutarsızlıklar veri kaynağından düzeltilerek yıllık olarak yayımlanmaktadır. Bu nedenle verilerde geçmişe dönük revizyon yapılmamaktadır. Ancak bazı yıllarda yasa değişikliklerinden kaynaklanan, veri kapsamına ilişkin ana revizyonlar yapılmaktadır. Bu durumda revizyonlar kullanıcılara, ilgili yıl verilerine ait Metaveri dokümanında ve web sayfası üzerinden duyurulacaktır.

Kalite

İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	Kullanıcılar dokümanlara MİGM internet sitesinin ana sayfasında yer alan "İstatistiki Bilgiler" altında "Resmi İstatistikler" bölümü içerisinde ulaşabilmektedir. http://mig.gov.tr/resmi-istatistikler web adresinden tüm kullanıcılar eşit olarak erişim sağlanmaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	Verinin içsel tutarlılığı: Bir önceki yıl verileri ile çapraz sorgulama yaparak mikro ve makro kontrollerle tutarlılık sağlanmaktadır. Verinin zamansal tutarlılığı: Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile MİGM arasında veri devrinde yaşanan problemler nedeniyle 2006 yılı envanter verisi olarak 2005 yılı bilgileri kullanılmıştır. Ayrıca; sonraki süreçte yasal düzenlemeler ile il sınırlarında yapılan değişiklikler nedeniyle, zaman serisinde kırılımlar meydana gelmiştir. Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: Üretilen istatistikler TÜİK tarafından yayımlanan ulaştırma istatistikleri ve Eurostat verileri ile uyumludur. Karayolları Genel Müdürlüğü, TÜİK ve MİGM ile yapılan ortaklaşa çalışmalar sonucu, yol ve kaplama cinsine ilişkin Ulusal Tanım ve Kavramlar oluşturulmuş, Eurostat tarafından yayımlanan Ulaştırma İstatistikleri Sözlüğü'nde yer alan uluslararası tanımlarla uyumlaştırılmaya çalışılmıştır.

Notlar

Metaverinin son gönderilme tarihi	
Metaverinin son onaylanma tarihi	
Metaverinin son güncellenme tarihi	01/03/2018